

RPW/436956/2023
Data: 2023-12-05URZĄD MIASTA KRAKOWA
K. Skovg
Artur Buszek

Kraków, 3 grudnia 2023 r.

URZĄD MIASTA KRAKOWA
KANCELARIA MAGISTRATU
Plac Wszystkich Świętych 3/4

Data 2023-12-05 (2)

Nr, zał.

Rada Miasta Krakowa

Pl. Wszystkich Świętych 3-4

31-004 Kraków

wpłynęło
dnia: 2023-12-06Nr
prezentowana przez

Wnoszący petycję: *

P E T Y C J A

**W PRZEDMIOCIE ORGANIZOWANIA WYDARZEŃ O CHARAKTERZE KULTURALNYM
W KOŚCIELE PW. NIEPOKALANEGO POJCĘCIA NMP NA WESOŁEJ ORAZ
UREGULOWANIA ZARZĄDZANIA BUDYNKIEM KOŚCIOŁA**

Niniejszym, działając na podstawie art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, wnosimy poniższą petycję.

Na wstępie zaznaczamy, że jako wierni związani z kościołem pw. Niepokalanego Poczęcia NMP na Wesołej przy ul. Kopernika 19 cenimy sobie dotychczasową współpracę ze Spółką Agencja Rozwoju Miasta Krakowa sp. z o.o. w zakresie korzystania z budynku kościoła. Zawsze spotykaliśmy się z życzliwością i nie stwarzano nam problemów w możliwości uczestnictwa w sprawowanych tam obrzędach liturgicznych.

Dlatego też z ciężkim sercem zmuszeni jesteśmy zaprotestować przeciwko przykrej sytuacji, do której doszło w dniu 29 października 2023 r. Na żądanie Władz Spółki została odwołana Msza Święta z godz. 19.00, ponieważ ARMK zdecydowała o udostępnieniu kościoła na potrzeby organizacji koncertu w ramach 68. Edycji Krakowskich Zaduszek Jazzowych. Swobodne sprawowanie liturgii było uniemożliwione całą niedzielę (a zaznaczyć należy nadto, że na tę niedzielę przypadała również ważna Uroczystość Chrystusa Króla), ponieważ już wcześniej rozstawiono w kościele, w tym w prezbiterium, sprzęt na potrzeby koncertu. Co więcej, sam koncert odbył się w jawnej sprzeczności z Instrukcją Konferencji Episkopatu

¹ Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 870) **nie wyrażamy** zgody na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję.

Polski o muzyce kościelnej z 14 października 2017 r.². Punkt 45 Instrukcji wskazuje bowiem, że artyści powinni występować poza prezbiterium. Tymczasem chór i muzycy instrumentalni występowali w prezbiterium, zajmując, ku zgorszeniu wiernych, stopnie przed wielkim ołtarzem. Zarówno wiernych, jak i księży sprawujących posługę duszpasterską w kościele, postawiono przed faktem dokonanym, nie konsultując z nimi wcześniej organizacji wydarzenia. Nie jest normalną sytuacją, w której miejska spółka, w sposób absolutnie jednostronny, decyduje o faktycznej możliwości sprawowania kultu religijnego w kościele na Wesolej, łamiąc przy tym podstawowe prawa wiernych. Nie przemawia za tym zdecydowanie wykonywanie przez spółkę prawa własności obejmującego rzeczoną nieruchomość. Mocą bowiem przepisów prawa powszechnie obowiązującego, właściciel może korzystać z rzeczy w granicach określonych przez zasady współżycia społecznego oraz zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa³. Klauzule te, mając charakter generalny, wymagają, aby ich znaczenie każdorazowo określone było w oparciu o skonkretyzowany przedmiot prawa własności oraz jego przeznaczenie⁴. Klauzula zasad współżycia społecznego odsyła do ocen moralnych, chroniących interesy indywidualne, natomiast klauzula społeczno-gospodarczego przeznaczenia ma w większym stopniu chronić interes społeczny⁵. Przekładając zatem powyższe tezy na grunt niniejszej petycji wypadnie uznać, że każdy podmiot będący właścicielem kościoła (niezależnie, czy będzie to gmina, czy samorządowa osoba prawna), stanowiącego czynne miejsce kultu religijnego, musi w pierwszej kolejności respektować prawa wiernych do swobodnego uczestnictwa w obrzędach i praktykach religijnych odbywających się w obrębie nieruchomości. Znajduje to także potwierdzenie w treści art. 8 ust. 3 Konkordatu⁶, wedle którego miejscom przeznaczonym przez właściwą władzę kościelną do sprawowania kultu Państwo gwarantuje w tym celu nienaruszalność. Jedynie z ważnych powodów i za zgodą kompetentnej władzy kościelnej można przeznaczyć te miejsca na inny użytek, co w tym przypadku nie miało miejsca.

Nasze poważne obawy budzi także planowane uruchomienie w kościele Centrum Muzyki Sakralnej⁷. Jakkolwiek idea rozwoju zainteresowania dawną muzyką liturgiczną i sakralną zasługuje na uznanie, tak musi się to odbywać w poszanowaniu powagi miejsca i nie może wpływać na możliwość sprawowania Eucharystii w kościele, tym bardziej, że przeznaczenie

² Instrukcja Konferencji Episkopatu Polski o muzyce kościelnej, <https://episkopat.pl/wp-content/uploads/2017/10/Instrukcja-Konferencji-Episkopatu-Polski-o-muzyce-kos%CC%81cielnej.pdf> [dostęp: 09.11.2023 r.], dalej jako Instrukcja.

³ Por. art. 5 i 140 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.).

⁴ Por. np. R. Mikosz, „Ograniczenia” własności (na przykładzie prawa górniczego), PPG 1982, nr 5, s. 56 i n.

⁵ Z. Radwański, M. Zieliński, *Uwagi de lege ferenda o klauzulach generalnych w prawie prywatnym*, PL 2001, nr 2, s. 27 i n.

⁶ Konkordat między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską, podpisany w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r. (Dz.U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318).

⁷ Nowy pomysł na Wesolą,

https://www.krakow.pl/co_slychac_na_wesolej_/276622,2304,komunikat,nowy_pomysl_na_wesola.html [dostęp: 09.11.2023 r.].

nieruchomości, określone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, to jednak wyłącznie sprawowanie kultu religijnego⁸, a sama świątynia nie została zdesakralizowana.

W Gminie Miejskiej Kraków funkcjonuje także bogata infrastruktura kulturalna, Miasto, poprzez podległe sobie spółki komunalne, zarządza m.in. Tauron Areną Kraków, Centrum Kongresowym ICE i buduje Krakowskie Centrum Muzyki na Cichym Kąciku. Możliwość organizacji wydarzeń kulturalnych jest więc zapewniona⁹, nie ma zatem absolutnej konieczności wykorzystywania w tym celu budowli do tego nieprzeznaczonych.

Mając na uwadze powyższe, domagamy się **podmiotowego i partnerskiego** traktowania wiernych i kapłanów posługujących w kościele na Wesolej i bezwzględnego uzgadniania z nimi organizacji wydarzeń kulturalnych w przyszłości. **Nie jesteśmy przeciwnikami organizowania tego rodzaju wydarzeń w murach kościoła** – aranżowane w latach ubiegłych koncerty odbywały się bowiem nie tylko w uzgodnieniu z wiernymi korzystającymi z budynku kościoła, ale przede wszystkim w poszanowaniu sfery *sacrum* – niemniej jednak życzymy sobie, aby nie były one organizowane w święta kościelne i niedziele oraz w godzinach Mszy w dni powszednie, a organizowane nie naruszały prezbiterium¹⁰.

Wierzymy, że Władze Miasta i Spółki zarządzającej budynkiem kościoła na Wesolej wykażą się dobrą wolą i – poprzez dialog z przedstawicielami wiernych (w tym Archidiecezją Krakowską¹¹) oraz właściwą z nimi komunikację – doprowadzą do uniknięcia występowania podobnych sytuacji w przyszłości. Deklarujemy jednocześnie, że w razie ich zaistnienia podejmiemy inne prawem przepisane działania przysługujące nam jako Mieszkańcom Krakowa.

Druga kwestia, jaką pragniemy poruszyć w niniejszej petycji, dotyczy zarządzania budynkiem kościoła. Zdajemy sobie sprawę, że znajduje się on w zasobach ARMK, które jednak stanowią mienie komunalne w rozumieniu przepisów prawa powszechnie obowiązującego¹², muszą zatem służyć realizacji przypisanych gminie zadań publicznych. Wobec tego pragniemy zadać pytanie, dlaczego Władze Miasta Krakowa kategorycznie odmawiają sprzedaży świątyni na rzecz Archidiecezji Krakowskiej? Jaki interes publiczny jest realizowany poprzez pozostawianie kościoła w zasobach miejskiej spółki? Jako wierni

⁸ § 52 ust. 1 uchwały nr LXXIV/2076/21 Rady Miasta Krakowa z dnia 1 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Wesoła - Rejon Ulicy Kopernika” (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2021 r., poz. 7577).

⁹ Pełna baza instytucji kultury jest dostępna na miejskich stronach informacyjnych, Gmina słusznie się nimi chwali: Kultura w Krakowie, https://www.krakow.pl/kultura/35702,artykul,katalog_instytucji.html [dostęp: 09.11.2023 r.].

¹⁰ Innym dobrym przykładem wydarzenia kulturalnego, organizowanego w zabytkowych kościelnych murach z poszanowaniem sfery *sacrum* jest poznański Katharsis Festival.

¹¹ Zgodnie bowiem z pkt 49 Instrukcji decyzja o wykonywaniu koncertu w kościele należy do biskupa diecezjalnego.

¹² Por. art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.). Gmina – a zatem też wspólnota samorządowa – pozostają jego ekonomicznym właścicielem.

uczęszczający na liturgię do kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia NMP prosimy o podjęcie rozmów z przedstawicielami Archidiecezji Krakowskiej, zmierzających do sprzedaży kościoła – lub przynajmniej uregulowania zasad jego udostępniania w drodze umowy cywilnoprawnej – tak, aby mógł w sposób pełny służyć wiernym.

Prosimy o wykazanie dobrej woli wobec nas i uwzględnienie niniejszej petycji. Podobnie jak na poszanowaniu praw wiernych i sakralnej przestrzeni kościoła, zależy nam również na rozwoju Wesolej¹³. W naszej ocenie obecne tam od 2020 r. i nieustannie rozwijające się Duszpasterstwo Wiernych Tradycji Łacińskiej na stałe już wpisało się w tę część Miasta i przydaje jej unikalnego charakteru i wypełnia życiem na co dzień i od święta, co wszakże jest zbieżne z deklarowanym przez Miasto podejściem do Wesolej. Dlatego ważne jest dla nas, abyśmy byli traktowani po partnersku we wszelkich kwestiach dotyczących świątyni.

Informujemy, że formułowane przez nas postulaty znalazły szerokie poparcie Mieszkańców Krakowa, ale też gmin ościennych, którym również leży na sercu los kościoła na Wesolej i wprost świadczy o tym, czego oczekują oni względem wykorzystania budynku kościoła¹⁴.

¹³ Tytułem przykładu można wskazać np. rozpowszechnianie w ramach ogłoszeń duszpasterskich informacji o Święcie Ulicy Kopernika, elementem którego było zwiedzanie zabytkowego kościoła (Święto ulicy Kopernika, https://www.krakow.pl/dzielnica_ji_grzegorzki/272230,2315,komunikat,swieto_ulicy_kopernika.html [dostęp: 09.11.2023 r.]) oraz zgłoszony do tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego projekt pn. Odtworzenie barokowego ogrodu przed kościołem św. Łazarza.

¹⁴ Listy podpisów wyrażających poparcie przekazano w odrębnej petycji skierowanej do Prezydenta Miasta Krakowa.